

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Csp/111/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318206523
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318206523.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci žalobcu: SLOVAKIA ENERGY, s.r.o., Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 36807702, právne zast. Mgr. Lenkou Heřmánkovou, advokátkou, Košická 5590/56, 821 01 Bratislava - Ružinov, proti žalovanému: Š. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXXX, XXX XX J., o zaplatenie 328,23 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 96,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 96,35 eur od 16.9.2017 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamieťa.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 17.12.2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 328,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 328,23 eur od 16.09.2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým že na základe Zmluvy zo dňa 05.12.2014 č. J. XXXXXXXXX žalobca ako dodávateľ, dodával žalovanému ako odberateľovi komoditu (elektrinu a/alebo zemný plyn) na odberné miesto Š. XXXX, J.. Žalovaný podpisom zmluvy vyjadril svoj súhlas s obsahom Zmluvy a súčasne s Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy a súčasne sú dostupné na webovej stránke žalobcu. Jednotlivými faktúrami bola žalovanému vyfakturovaná suma 336,35 eur, z ktorej žalovaný uhradil iba sumu 8,12 eur. K úhrade zvyšnej dlžnej sumy doposiaľ nedošlo, preto žalobca podal na súd žalobu.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 328,23 eur s prísl.. S poukazom k uvedenému súd dňa 17.09.2019 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 25.06.2019.

Podľa § 297 Civilného sporového poriadku, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- eur.

Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

5. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o združených službách dodávky elektriny a plynu, všeobecnými obchodnými podmienkami, cenníkom poplatkov a služieb, faktúrami, účtovnou rekapituláciou, detailným vyúčtovaním elektriny, listami a upomienkami žalobcu, prehľadom platieb, vyjadreniami žalobcu, výsluchom žalovaného a zistil tento skutkový stav.

7. Dňa 05.12.2014 žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako odberateľ, uzatvorili Rámcovú zmluvu na poskytovanie služieb č. J. XXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy sa žalobca zaviazal dodávať žalovanému elektrinu na odbernom mieste Š. XXXX, J. a žalovaný sa zaviazal platiť cenu za dodanú elektrinu.

8. V zmysle textu Zmluvy, neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky.

Podľa článku XVIII Všeobecných obchodných podmienok, odberateľ je povinný zaplatiť Dodávateľovi zmluvnú pokutu

Bod 2) Ak zmluva zanikne pre také porušenie zmluvných ustanovení odberateľom elektriny v domácnosti, ktoré má za následok ukončenie dodávky elektriny do odberného miesta odberateľa elektriny v domácnosti, je dodávateľ elektriny oprávnený požadovať od odberateľa elektriny oprávnený požadovať od odberateľa elektriny v domácnosti úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška je definovaná v cenníku poplatkov a služieb, a ktorá primerane zohľadňuje porušené ustanovenie zmluvných podmienok a to za každé odberné miesto odberateľa elektriny v domácnosti, pri ktorom došlo k zániku zmluvy. Zaplatením zmluvnej pokuty nie je dotknuté právo dodávateľa elektriny od zmluvy odstúpiť a tak isto požadovať náhradu škody, ktorá mu takýmto konaním odberateľa elektriny v domácnosti vznikla.

Podľa Cenníka poplatkov a služieb, poplatok za upomienku - druhá a každá ďalšia písomná upomienka je 8 eur.

Podľa Cenníka poplatkov a služieb, poplatok za predčasné ukončenie zmluvy po zahájení dodávky - domácnosť elektrina/zemný plyn za každé odberné miesto a mesiac do riadneho ukončenia zmluvy, je 120 eur s DPH.

7. Dodanú elektrickú energiu žalobca vyfakturoval, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 15.09.2017 na sumu 96,35 eur. Súčasťou faktúry bola účtovná rekapitulácia a detailné vyúčtovanie elektriny.

8. Žalobca vyfakturoval žalovanému poplatky za upomienky spolu vo výške 24 eur, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 18.04.2016 vo výške 8 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 08.02.2017 vo výške 8 eur a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 21.07.2017. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.08.2017, vyfakturoval žalovanému sumu vo výške 96 eur ako faktúru za odpojenie a znovupripojenie elektriny. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 20.08.2017 vyfakturoval žalovanému sumu 120 eur ako deaktivčný /sankčný poplatok - zmluva č. J..

Žalobca upomienkami vyzýval a urgoval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný uhradil sumu 8,12 eur.

9. Podľa predložených faktúr a vyúčtovania, žalobca eviduje dlh žalovaného ku dňu podania žaloby výške 328,23 eur.

10. Žalobca vo svojich písomných vyjadreniach uviedol, že žalovaná suma poplatkov za upomienku vo výške 3 x 8 eur, t.j. 24 eur bola žalovanému účtovaná, nakoľko mu boli odoslané upomienky, prostredníctvom ktorých ho vyzýval na zaplatenie svojej pohľadávky. Čiastočná úhrada žalobcu bola započítaná na upomienku. Poplatok za odpojenie v sume 96 eur bol žalovanému účtovaný z dôvodu porušenia zmluvy a OPD, keďže aj napriek odolaným upomienkam dlžnú sumu neuhradil. Všetky poplatky, ktoré boli žalovanému účtované vyplývajú a sú stanovené v Cenníku dodávateľa. Nakoľko má za to, že žalovaný bol oboznámený s Cenníkom aj VOP, má žalobca nárok na zaplatenie týchto poplatkov. Pokiaľ sa jedná o zmluvnú pokutu v podobe deaktiváčného poplatku vo výške 120 eur, ten je obsiahnutý a dohodnutý v zmysle čl. XVIII bod 1 a bod 2 Obchodných podmienok dodávky. Žalovaný porušil podmienky zmluvy, čím došlo k predčasnému ukončeniu Zmluvy podľa čl. XVI bod 3., podľa ktorej dodávateľ elektriny má právo odstúpiť od zmluvy tiež v prípade, ak je odberateľ elektriny v domácnosti voči dodávateľovi elektriny v omeškaní s úhradou ceny za združenú dodávku elektriny alebo iné služby alebo preddavkovej platby na túto cenu a neuhradí ju ani do 14 dní od doručenia predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany dodávateľa elektriny. Ďalej uviedol, že žalovaný vyjadril svojím prehlásením ako aj podpisom na zmluve s jednotlivými zmluvnými sankciami plynúcimi z obchodných podmienok, cenníku poplatkov svoj súhlas. Preto na podanej žalobe trval v celom rozsahu. Uplatnil si trovy konania.

11. Podľa ustanovenia §588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

12. Podľa ustanovenia §2 písm. b) bod 22 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, koncovým odberateľom elektriny je odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ elektriny mimo domácnosti, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu.

Podľa ustanovenia §20 ods. 1 Zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov majú právo pri dodávke elektriny alebo plynu

a.) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o dodávke elektriny alebo zmluvu o dodávke plynu (ďalej len "zmluva"), ktorá musí obsahovať najmä

1. identifikáciu dodávateľa,
2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s týmito dodávkami súvisiacich služieb,
3. lehotu, v ktorej je dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu povinný zabezpečiť pripojenie odberného elektrického zariadenia alebo odberného plynového zariadenia,
4. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s dodávkou súvisiacich služieb,
5. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
6. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať,
7. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a s dodávkou súvisiacich služieb,
8. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie,
9. informáciu, za akých podmienok môže odstúpiť od zmluvy v prípade, ak nesúhlasí so zmenou ceny elektriny alebo ceny plynu a s tým súvisiacich služieb,
10. informáciu o pôvode a podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na dodanej elektrine v predchádzajúcom roku, prípadne upozornenie na verejný zdroj týchto informácií,
11. informáciu o vplyve primárnych zdrojov elektriny na životné prostredie, prípadne upozornenie na verejný zdroj o týchto informáciách,
12. informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,

b.) na poskytnutie informácie o každej úprave ceny elektriny alebo ceny plynu a o úprave podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb najneskôr 30 dní pred vykonaním úpravy,

c.) na výber formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho účtovacieho obdobia. Dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce účtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce účtovacie obdobie a bude upravená len o

rozdiel medzi úradom určenou alebo schválenou cenou elektriny alebo plynu. Odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť.

Ustanovenia odseku 1 platia aj v prípade, ak odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti neuzatvárajú zmluvu o dodávke elektriny alebo zmluvu o dodávke plynu a s tým súvisiacich služieb priamo s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas

celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

16. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. OZ, kde sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

17. Zmluva uzavretá medzi pôvodným veriteľom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

18. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

19. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

20. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

21. Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti S. E. X. und J. L. J. proti D. E. J. I. H., D. A. B. T., E. T. a L. R. M., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť nepríjemné podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

22. Aj napriek tomu, že ide o zmluvu o dodávke elektriny podľa zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, ako už súd vyššie uviedol, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Aj v poznámke pod čiarou § 20 zákona o energetike účinného ku dňu uzavretia zmluvy sa uvádza odkaz na zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 OZ.

23. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi účastníkmi konania dňa 05.12.2014 bola uzatvorená Rámcová zmluva na poskytovanie služieb č. J. XXXXXXXXX, ktorou sa žalobca v prospech žalovaného zaviazal realizovať dodávky elektriny pre dohodnuté odberné miesto a žalovaný sa zaviazal uhrádzať cenu za dodanú elektrinu pri dohodnutých mesačných platiach.

Žalobca faktúrou č. XXXXXXXXXXXX vyúčtoval žalovanému za odber elektrickej elektriny sumu 96,35 eur.

23. Súd preto považoval v uvedenej časti žalobu za dôvodnú, preto zaviazal žalovaného na úhradu tejto sumy 96,35 eur za spotrebovanú energiu spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 96,35 eur od 16.09.2017 do zaplatenia.

24. Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie 111,88 eur, ktorá predstavovala poplatok za odpojenie a znovupripojenie v sume 96 eur, deaktiváčného/sankčný poplatku v sume 120 eur a poplatky za upomienky v sume 15,88 eur.

25. V súvislosti s poplatkom za odpojenie v sume 96 eur uplatneným faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.08.2017 a deaktiváčným/sankčným poplatkom uplatneným faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 20.08.2017 v sume 120 eur, je potrebné uviesť, že podľa Cenníka poplatkov a služieb sa jedná o poplatok za porušenie zmluvy, pričom spotrebiteľ nemá v ďalšom možnosť využívať služby pôvodne mu poskytované žalobcom, teda žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný platiť sankciu za to, že dodávateľ mu nebude dodávať elektrinu. Zaplatením poplatku za odpojenie a znovupripojenie žalovanému ako spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba, práve naopak odpojením bol znemožnený prístup k službám a ďalším dodávkam zo strany žalobcu, preto je súd názoru, že takéto dojednanie ohľadne poplatku za odpojenie a znovupripojenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 OZ, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 OZ a tento nárok žalobcu súd považuje za nedôvodný v celom rozsahu.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takéto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie ÚS SR z 24.02.2011, IV. ÚS 55/2011-19).

26. Poplatok za odpojenie a znovupripojenie sa javí iba ako ďalšia sankcia za oneskorenie sa s platením za dohodnuté dodávky elektriny, pričom takéto sankcia má charakter zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by dojednanie o zmluvnej pokute a sankciách bolo súčasťou listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Vymedzenie vo Všeobecných obchodných podmienkach, resp. v Cenníku služieb, súd nemôže považovať za platné dojednanie zmluvnej pokuty, ako to vyžaduje § 544 ods. 2 OZ.

27. Pokiaľ ide deaktiváčny poplatok, tak tento uplatnil ako zmluvnú pokutu.

28. Tak, ako bolo dohodnuté znenie zmluvnej pokuty, vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitost' dohody o zmluvnej pokute. Takúto neurčitost' znamená aj nejednoznačnosť vyjadrenia toho, ktoré porušenie zmluvnej povinnosti znamená nárok na zmluvnú pokutu v uvedenej výške.

Znenie dohody o zmluvnej pokute akoby naznačovalo, že existuje závažné porušenie a menej závažné porušenie zmluvných povinností, pričom ale nie je rozlíšené, v akej výške sa bude nárokovať zmluvná pokuta za to ktoré porušenie zmluvných povinností. Súd má za to, že v danej veci dohoda o zmluvnej pokute je pre neurčitosť neplatná.

Navyše uplatnenie práva na zmluvnú pokutu ako právny úkon, ak má byť relevantný, musí zodpovedať kritériám, ktoré právna norma vyžaduje pre platný právny úkon. Uplatnenie práva na zmluvnú pokutu musí byť realizované určito a zrozumiteľne tak, že subjekt uplatňujúci právo na zmluvnú pokutu musí definovať, ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností sankcionuje a predovšetkým musí preukázať aj to, že k porušeniu zmluvných povinností skutočne došlo. Žalobca v danej veci súdu nepredložil žiadny dôkazný prostriedok, z ktorého by vyplynulo, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bol ukončený z dôvodov na strane odporcu. Pri nepreukázaní tohto základného predpokladu nezostávalo iné než hodnotiť nárok navrhovateľa v časti súm uplatnených ako zmluvné pokuty, za nedôvodný. V tejto časti súd je toho názoru, že navrhovateľ dôkazné bremeno neuniesol.

Súčasnne súd tu udáva, že žalobca svoje právo na zmluvnú pokutu odvíja od Obchodných podmienok dodávky elektriny, ktoré sú súčasťou zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárovej zmluvy. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť žalobcu a vymedzený predmet činnosti) a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve o pripojení, týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

Tak, ako je dojednaná zmluvná pokuta v Obchodných podmienkach dodávky elektriny, ju považuje súd za neprimeranú sankciu. Dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplata zmluvnej pokuty dojednálo. Je pritom zrejmé, že žalobca odvíja právo na zaplata zmluvnej pokuty od nesplnenia povinnosti zaplatiť splatné faktúry za poskytnuté. Zmluvná pokuta bola dojednaná len pre

prípade nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch Obchodných podmienok dodávky elektriny. Teda zmluvná pokuta nebola ani dojednaná priamo v Zmluve.

Okrem uvedeného, dojednanie o zmluvnej pokute je súčasťou formulárov vyhotovených žalobcom a teda je sporná aj skutočnosť, či vôbec žalovaný mal možnosť privodiť jeho zmenu, nakoľko žalovaný tým, že podpísal zmluvu, keďže mal záujem o poskytovanú službu, musel prijať aj ostatné podmienky zmluvného vzťahu určené dodávateľom - žalobcom vrátane ustanovení o zmluvnej pokute. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty preto nie je možné považovať podľa názoru súdu ani za individuálne dohodnuté v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/36/2015, cit. : „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.“

28. Na základe uvedeného súd má za to, že v danej veci dohoda o zmluvnej pokute pre neurčitosť je neplatná, preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

29. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (nález ÚS ČR z 11.11.2013, sp. zn. I. ÚS 3512/2011).

30. V danom prípade tak nie je splnený zákonný predpoklad platného dojednania poplatku za odpojenie a znovupripojenie a deaktiváčného/sankčného poplatku ako zmluvnej pokuty v písomnej forme, nesplnenie ktorej má za následok jej absolútnu neplatnosť v zmysle § 40 ods. 1 OZ.

31. Ďalším žalobcom uplatňovaný nárokom bol nárok na zaplatenie poplatkov za upomienky á 8 eur za upomienku.

Na základe vyššie uvedeného zdôvodnenia súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj dohodu o poplatkoch za upomienky, upravenú v článku 5, bod 29 Obchodných podmienok dodávky elektriny. Táto zmluvná podmienka je výrazne v neprospech spotrebiteľa (žalovanému) a nepochybne nebola individuálne vyjednaná, keďže žalovaný nemohol ovplyvniť obsah všeobecných podmienok. Podanou žalobou si však uplatnil sumu 15,88 eur za 2 upomienky, ktoré bližšie nešpecifikoval, teda od žalovaného požaduje titulom poplatkov za upomienky sumu 15,88 eur (tretiu upomienku nežiadal uhradiť, nakoľko žalovaný uhradil čiastku 8,12 eur, ktorú započítal na tento dlh). Ide o neúčelný postup žalobcu, kde súd má podozrenie, že zámerom žalobcu je získať od dlžníka čo najviac financií. Platný právny poriadok pritom upravuje a umožňuje veriteľovi uplatniť si svoje právo v prípade omeškania dlžníka bez zbytočného navyšovania nákladov. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti požadovaných poplatkov za upomienky vo výške 15,88 eur, a to aj vrátane požadovaného úroku z omeškania z tejto sumy.

V neposlednom rade súd má za to, že kritériu prijateľnosti zmluvnej podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizácii zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. 8. 2014 sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014, rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3. 5. 2010). Na základe uvedeného súd je toho názoru, že žalobcovi nepatrí poplatok za upomienky.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 328,23 eur s príslušenstvom. V časti o zaplatenie sumy 231,88 eur s príslušenstvom súd žalobu zamietol. Vo zvyšnej časti súd žalobe čo do sumy 96,35 eur s príslušenstvom vyhovel. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje % a úspech žalovaného predstavuje 70,65 %.

V konaní tak mal úspech žalovaný, ktorému tak vznikol nárok na priznanie náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nakoľko však žalovanému v súvislosti s týmto súdnym konaním žiadne trovy konania nevznikli, žiadne mu spisovne nevyplývajú, súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.